

„ȘTIȚI CĂ...”

... Tăblițele de lut de la Tărtăria, datează din anul 7000 î.Chr. (conform datării specialiștilor germani și americani) și conțin cea mai veche scriere din istoria umanității?

... Prima “Bancă” din România a fost înființată la Roșia Montană (Alburnus Maior) în ziua de 28 martie 136 d.Chr., conform însemnărilor păstrate pe tăblițele cerate descoperite în această localitate la jumătatea secolului al XIX-lea? Pe alte tăblițe găsim primele contracte de vânzare-cumpărare a unei locuințe (6 mai 159 d.Chr.) și a unei sclave (4 octombrie 160 d.Chr.)

... Cea mai cunoscută cultură cu ceramică pictată din centrul și sud-estul Transilvaniei este Cultura Petrești după localitatea (unde s-au făcut primele descoperiri) de pe Valea Sebeșului?

... În anul 243 d.Chr. așezarea de la Partoș (Colonia Aurelia Apulensis) primește numele de Chrysopolis („orașul bogat în aur”)?

... Catedrala romano-catolică Sf. Mihail (1250 - 1291) din Alba Iulia este cel mai valoros monument de arhitectură romanică din Transilvania?

... Cea mai veche biserică de lemn din Transilvania este considerată cea a Mănăstirii din Lupșa, construită în anul 1429 de către cnezii din familia Cănde?

... Pe unul din cele 7 straturi de pictură ale Bisericii vechi a Mănăstirii Râmeț apare, în anul 1377, numele episcopului Ghelasie și a pictorului Mihu de la Crișul Alb?

... „Părintele limbii literare române”, diaconul Coresi, a tipărit numeroase cărți la Tipografia Mitropoliei de la Alba Iulia, cea mai cunoscută fiind „Evangelia cu învățătura” (1581)?

... În 1597 Mihai Viteazul ctitorește la Alba Iulia o nouă biserică mitropolitană pe care N. Iorga o caracterizează drept „cel mai trainic și de folos lăcaș al nostru de peste munți”?

... Cel dintâi „Manual de medicină”, tipărit în anul 1551 (la Alba Iulia) aparține medicului Paul Kyr (1506 – 1588)? A fost medic de curte la Suceava, Târgoviște și Alba Iulia. I-a tratat printre alții pe domnitorii Petru Rareș, Alexandru Lăpușeanu, Petru Cercel, Mihnea al III-lea și pe principii Ioan Zapolya, Ioan Sigismund, Sigismund Bathory. A murit la Alba Iulia în timpul epidemiei de ciumă din anul 1588.

... Vestitul lautist și compozitor Valentin Bakfalk (1507 – 1576) a fost răsplătit, pentru talentul său, cu satul Galda de Jos, donat, în anul 1570, de către principele Transilvaniei?

... Aron Bobescu (născut la 15 august 1856 la Rădești) a fost unul din cei mai cunoscuți actori și regizori români în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, fiind chiar director al „Operei Naționale”?

... „Manualul de gimnastică pentru Școalele populare”, apărut la Brașov în 1891, este printre primele de acest gen din țara noastră. Autorul lui este Ioan Emil Prodan (născut în 1860 la Alba Iulia) preot (la Șpălnaca), învățător, profesor de gimnastică la Brașov, redactor la „Tribuna”.

... „Regele valsului românesc”, marele compozitor Iosif Ivanovici, autorul celebrului vals „Valurile Dunării” (1880), s-a născut la Alba Iulia (1845). A compus peste 350 de

piese muzicale – multe valsuri – iar în 1889, la Paris, a luat premiul I (din 116 concurenți) cu marșul de defilare compus în onoarea țarului Alexandru al Rusiei?

... Creatorul școlii românești de geobotanică, întemeietorul Grădinii Botanice din Cluj, inițiatorul primei legi românești de ocrotire a naturii și al primului Parc Național (cel din M-ții Retezat) a fost marele botanist Alexandru Borza, născut la Alba Iulia, pe 21 mai 1887?

... Primul „plămân artificial”, numit „Biomotor” a fost inventat de medicul albaiulian Rudolf Eisenmenger (1871 – 1948). Invenția sa din anul 1900 a fost brevetată în Austria, Germania, Italia, S.U.A., Anglia, Spania, Franța ș.a.? El a perfecționat aparatul în 1904 la Berlin și în 1926 la Frankfurt am Main.

... Judecătorul, scriitorul, folcloristul Ștefan Cacoveanu (născut la 25 decembrie 1843 la Ciugudu de Sus – mort la 14 decembrie 1936 la vârsta de 93 ani) l-a cunoscut pe Mihai Eminescu în 1866 la Blaj și în 1868 – 1869 la București? Despre aceste întâlniri scrie în „Amintiri despre Eminescu”. Pentru activitatea literară este decorat de regele Ferdinand I cu ordinul „Coroana României” în grad de cavaler (1923) și cu medalia „Bene Merenti”, clasa I (1924).

... Prima femeie din Transilvania, doctor în chimie (1929), profesor universitar la Cluj (până în 1959) a fost Victoria Medean – Bena (născută în anul 1892 la Pianu de Jos)?

... Întâiul primar român al orașului Alba Iulia după 1 Decembrie 1918 a fost juristul Ștefan Velican (1878 – 1937). În 1922 el este numit prefect al județului Alba de Jos?

... Paul Mihuț Sadoveanu, fiul scriitorului a murit la doar 24 de ani în luptele de la Turda (1942) pentru eliberarea Ardealului și este înmormântat în Cimitirul Eroilor din Alba Iulia? El a fost decorat, post mortem, cu ordinul „Coroana României” cu spade.

... Primul erou român din cel de-al doilea război mondial a fost pilotul albaiulian Nicolae Urătu? El a căzut la datorie alături de comandantul blăjan Cornel Bătăcui și ardeleanul Vasile Căruntu în prima zi de război, 22 iunie 1941. Avionul lor a fost doborât deasupra orașului Bolgrad.

... Creatorul școlii românești de palinologie a fost botanistul Emil Pop (născut la Bucerdea Vinoasă la 13 aprilie 1897)?

... Primul laser românesc cu gaz (heliu-neon) cu radiație infraroșie a fost realizat în anul 1962 de către fizicianul Ion I. Agârbiceanu (născut la Bucium-Șasa, 6 ianuarie 1907) fiul scriitorului Ion Agârbiceanu?

... La turnarea filmului „Setea” (1960) de sănătatea animalelor folosite la filmări și de verificarea alimentelor folosite în prepararea hranei actorilor și a celor ce au participat la realizarea peliculei, s-a îngrijit medicul veterinar, doctor în apicultură, Ioan Pleșa, născut la 11 martie 1917, la Alba Iulia.

... Unul din cei mai consacrați balerini români cunoscut pe marile scene ale lumii, prim solist al Operei din Munchen („Romeo și Julieta”, „Lacul lebedelor”, „Spărgătorul de nuci”, „Sylvia”, „Poveste din cartierul de vest” ș.a.) este Eugen Silvian Vicol, născut pe 22 septembrie 1964 la Aiud?

... Rectorul Universității de Medicină și Farmacie din Cluj (din anul 2000) este Marius Bojiță, născut la Pianu de Sus, pe 18 noiembrie 1941?

... Iustin Sava (n.1897 la Izvoarele Aiud - n. 1973 la Alba Iulia) s-a ocupat ca „administrator”, după 1918 de: înființarea spitalului din Aiud; școlii de arte și meserii din Aiud; laboratorului de analize medicale din Alba Iulia; a 400 de cantine școlare în M-ții Apuseni; mutarea Prefecturii județului Alba de la Aiud la Alba Iulia (1929); construirea Intreprinderii de Morărit și Panificație din Alba Iulia (actuala ALBAPAM)? Același personaj propune pentru prima dată înființarea unei cetăți universitare la Alba Iulia și deschide, în 1943, Biblioteca publică din Alba Iulia (actuala Bibliotecă județeană „Lucian Blaga”.

... La Spălnaca a fost descoperit (în 1887) cel mai mare depozit de bronzuri din România (1200kg!) compus din unelte, arme, podoabe?

... Sava, episcop al Ardealului (instituția își avea sediul la Lancrăm) este consemnat ca atare în pisavia bisericii din localitate, în anul 1562?

... În 1438 ia ființă Confederația orașelor miniere din M-ții Apuseni, din care făceau parte localitățile: Baia de Arieș, Abrud, Roșia Abrudului (Montană), Baia de Criș și Băița. Din anul 1526 scaunul de judecată al Confederației va avea sediul la Abrud?

... Regele Matei Corvin îi dăruiește lui Ștefan cel Mare Cetatea de Baltă (localitate atestată documentar în anul 1197)?

... Ion Noroce, nobil din Pitești, diplomat și militar, a slujit ca pârcălab – logofăt și mare hatman în toate cele 3 țări românești, sub 7 domnitori printre care: Pătrașcu cel Bun, Mircea Ciobanu (Țara Românească); Petru Șchiopu (Moldova) și Mihai Viteazul (în Transilvania), a locuit la Sebeș între anii 1570 – 1587?

... Prima școală românească din județul Alba – atestată documentar – a fost cea de la Mănăstirea Rîmeț (sec. XV)?

...Mănăstirea Rîmeț a fost înființată în anul 1214 de către călugării Ghenadie și Romulus, iar în biserica veche există 7 straturi de pictură (dotate între anii 1300 – 1809) pe unul din ele apare și numele episcopului (canorizat de B.O.R.) Ghelasie, la anul 1377?

... Biserica de piatră cu hramul „Sf. Gheorghe” din Lupșa a fost construită în anul 1421? A fost restaurată în anul 2006 în condiții deosebite. Lucrurile de restaurare au primit premiul Ministerului Culturii și Cultelor și al Unirii Arhitecților din România, pentru calitatea deosebită și respectarea elementelor originale.

... La Gârbova (Sebeș) există un castel (sec XIII) printre cele mai vechi din Ardeal. Donjonul locuinței, numit Turnul Slăninilor este un „frigider” natural, ce funcționează de 7 secole fără să consume nici un fel de energie, folosind doar curenții de aer pentru păstrarea alimentelor?

... Simbolul podgoriei Târnavelor și vinului de Jidvei, castelul Bethlen-Gabor, a fost construit între anii 1615 – 1624 și reproduce corpul control al castelului Chambord din Franța?

... Cetatea țărănească de la Câlnic, monument de arhitectură medievală (sec. XIII – XIV) face parte din Patrimoniul UNESCO și adăpostește un centru de cultură european?

... Denumirea de județul Alba, cu reședința la Alba Iulia, apare în Legea de unificare administrativă din 14 iulie 1925?

... După bătălia de la Mohacs (1526) și căderea orașului Buda (1541), Alba Iulia devine CAPITALA PRINCIPATULUI AUTONOM AL TRANSILVANIEI, reședință princiară pentru mai bine de un secol și jumătate?

... Piatra Despăcată (de lângă dealul Cârnic – Roșia Montană) este declarată „monument al naturii” prin H.G.ra nr. 458 din 3 aprilie 1954?

... Detunata Flocoasă (1258 m) este mai înaltă cu 100 m decât Detunata Goală (1158 m)?

... La 1 septembrie 1896 se înființează PRIMA școală minieră sub patronajul Oficiului regal pentru preschimbarea aurului din Abrud și tainele statului din Roșia Montană. Școala a funcționat până în anul 1914 și a dat 6 promoții de „minieri”

... Vârful MAMUT, ce străjuiește municipiul Alba Iulia are o altitudine de 773m și este ultima proeminență estică a Munților Metaliferi?

...Cea mai importantă arie carstică din Europa se găsește în zona de contact Bihorea – Muntele Mare cu peșterile: Ghețarul de la Scărișoara, Cetățile Ponorului, Focul viu, Vârtop, Vânătarele, etc.

... La Zlatna, la uzina metalurgică, se introduce, în anul 1838, prima mașină cu aburi?

... În timpul călătoriei de studii în Ardeal, din anul 1863, B.P. Hașdeu scrie celebra poezie „Ați fost vreodată la Abrud”: „Acolo-s munții o comoară/Tot dă sălbaticul ciocan/ Zburând scânteii ca din balaur/ Se sparge biletul bolovan / Și-atunci din el s-alege aur...”

... Ion Arieșanu / n. 1816 Certege – n. 1874 Viena / a fost capelan „castrens” al arhiducelui Carol Ferdinand (1854 – 1874)?

... Ioan Coltor (n. 1886 Blaj – n. 1934) doctor în filozofie, teolog a făcut parte, în calitate de consilier, din Delegația României la Conferința de pace de la Paris (1919 – 1920) și la încheierea Tratatului de la Trianon?

... Cele mai mari înălțimi din județ le reprezintă Vârful lui Pătru (2130m) și Șureanu (2061m) iar cea mai mică, lunca Șibotului, 205m?

... Stația CFR Alba Iulia a fost inaugurată la data de 22 decembrie 1868 iar trenul care a oprit atunci în gara Alba Iulia a fost tractat de locomotiva “Radna”?

... Apoulon – cetatea dacică de la Piatra Craivei este amintită în secolul I d.Chr. în poemul “Consolatio ad Liviam” și în “Geografia lui Ptolemeu”?

... În ședința din 27 decembrie 1918 a Consiliului local Alba Iulia s-a hotărât ca parcul din orașul de jos să se numească “Mihai Eminescu” iar Casa de cultură (astăzi a studenților) să poarte numele lui I.L.Caragiale?

... La Apulum, încă din secolul II d.Chr., clădirile aveau încălzire centrală (cu abur cald) cu ajutorul unei instalații numită hypocaust?

... În galeriile romane de la Roșia Montană, în secolul II d.Chr., se folosea o instalație de evacuare a apei din infiltrații, în sistem turbină? Elementele acesteia, confecționate din lemn, au fost descoperite în anul 1855 odată cu tăblițele cerate.

... Ion Arion, martir al Unirii de la 1 Decembrie 1918, împușcat de austrungari în gara Teiuș, este înmormântat în cimitirul Maieri din Alba Iulia?

... Statuia ecvestră a lui Mihai Viteazul din fața palatului Principilor din Alba Iulia, operă a sculptorului Oscar Han, a fost dezvelită la 28 noiembrie 1968?

... În filmul “Nunta de piatră” (1972, regia Dan Pița) cele mai multe secvențe au fost filmate la Roșia Montană?

... Castelul de la Valea Dosului (Izvorul Ampoiului) a fost construit de Ion Gigurtu (mare industriaș, acționar la minele de aur din Zlatna) între 1936-1939? Avea 19 camere, alimentare proprie cu energie electrică și apă potabilă. Aici s-au filmat, în 1983, secvențe din filmul “Noi cei din linia întâi” în regia lui Sergiu Nicolaescu.

... În anul 1970 Mureșul a inundat și orașul Alba Iulia, având un debit 2192mc/secundă (față de 100 mc/secundă valoarea normală) atingând o înălțime de 806 cm?

... Între Stâna de Mureș și Șibot, pe întregul parcurs al Mureșului în județul Alba, diferența de nivel este de doar 64 m?

... Scriitorul Ion Brad (născut la Pănade pe 8.11.1929) a fost ambasador al României în Grecia (1973-1982) și director al Teatrului “C.I.Nottara” (1984-1990)?

... În județul Alba domină formele înalte de relief (52% din suprafață), în timp ce podișurile și dealurile au o pondere de 26% iar depresiunile și luncile 22%?

... Cetatea dacică de la Căpîlna (Săsciori), aflată azi în patrimoniul UNESCO a fost, timp de 300 de ani centrul tribal, făcând parte din centrul de apărare a capitalei Daciei lui Decebal, Sarmisegetusa Regia? Ea a fost cucerită și distrusă de cavaleria maură condusă de Lusius Quietus în timpul primului război dacic, 102-103 d.Chr.

... Pentru activitatea sa didactică și pedagogică viceprotopopul Ioan Băgăian (născut la Ciuguzel) a fost distins, în anul 1930, cu ordinul “Steaua României”, în grad de cavaler?

.... Ion Costandea (născut în Răhău, în 1819) elev al lui Simion Bâscă Ciortan, a fost primul pictor academic român din Transilvania și primul sculptor român laic?

... Dr. Iuliu Crișan (născut în Bărbant, în 1882), medic la Spitalul Militar din Alba Iulia, a înființat Ambulatoriul Policlinic și Azilul de bătrâni din Alba Iulia?

.... Gheorghe Pavelescu (născut în Purcăreți, în 1915) a deținut 3 doctorate: în sociologie estetică (1942), în filozofia culturii (1942) și în folclor (1945)? A fost asistent al lui Lucian Blaga.

... Mihai I al României a purtat, începând cu anul 1930, titlul de “Mare Voievod de Alba Iulia”?

.... Giovanni Morando Visconti, arhitectul italian care a întocmit primul proiect al fortificației Vauban de la Alba Iulia (1714) a murit în anul 1717 și este înmormântat în Catedrala Sf.Mihail din Cetate?

... Volumul “Neguri albe” al poetului Aron Cotruș, a fost tipărit la Alba Iulia în anul 1920?

... Dr.Nicolae Igna (născut în 1899 la Alba Iulia), general doctor, a fost membru activ în 7 societăți științifice și Asociația Franco-Română, a fost distins cu ordinul “Palme de l’Académie Française”?

... Doi dintre cei 21 de membri fondatori ai Societății literare Române (1866), viitoarea Academie Română, au fost din județul Alba? Este vorba de Timotei Cipariu (născut la Pănade) și Gavril Munteanu (născut la Vingard), Cei doi, împreună cu George Bariț au reprezentat Transilvania.

... Giorgio Blandrata, italian de origine, a fost medic și diplomat (la curtea princiară din Alba Iulia) al principesei Isabella Zapolya, principelui Ioan Sigismund Zapolya, Ștefan Bathory și Sigismund Bathory? Moare la Alba Iulia, în 1587, asasinat de un nepot dornic să-i moștenească averea.

... Compozitorul Cornel Arion (născut în 1920 la Șpring) a fost dirijorul corului de copii al Academiei de muzică "Gheorghe Dima" din Cluj-Napoca?

... În ziua de 7 aprilie 1898 o ploaie torențială rupe digul de la Țarină (Roșia Montană) distrugând toate așezările omenești și steamurile din aval?

... Dionisie Pop Marțian (născut în 1829 la Ponor – decedat în 1856 la München) licențiat în drept și științe politice, prefect al Legiunii Sebeșului (1848), licențiat în economie, este întemeietorul statisticii românești?

... Victor Roth (născut în 1874 la Sebeș - decedat în 1936 la Sebeș), profesor, membru al Academiei Române, este primul istoric al artei transilvane?

... Ioan Maiorescu (născut în 1811 la Bucerdea Grânoasă - decedat în 1864 la București), tatăl lui Titu Maiorescu, personalitate a lingvisticii românești, a realizat una din primele lucrări de teoria cuvântului și a fost primul filolog român care a abordat probleme de lingvistică indo-europeană?

... Georg Friedrich Marienburg (născut în 1890 la Sebeș - decedat în 1881), teolog, profesor, a fost primul istoric sas modern care a studiat originile și începuturile sașilor transilvăneni?

... Muzeul Mineritului din Roșia Montană este inaugurat în ziua de 23 octombrie 1981, la împlinirea a 1850 de ani de la atestarea documentară a localității? La sesiunea de comunicări au participat și marii istorici Ștefan Pascu și Hadrian Daicoviciu, a fost prezentat filmul "California antichității" (scenariul Hadrian Daicoviciu, regia Olimpia Daicoviciu).

... George Bariț (1812-1893), profesor, teolog, gazetar, membru fondator și președinte al ASTRA (1888-1893), membru fondator și președinte al Academiei Române (1893) a fost elev la Școala din Trascău (Rimetea)?

... Descoperirile arheologice atestă faptul că vatra municipiului Alba Iulia a fost locuită NEÎNTRERUPT din paleolitic până astăzi?

... Cultura neolitică “Lumea Nouă” s-a dezvoltat și afirmat pe vatra orașului?

... Prima fortificație ridicată pe Dealul Cetății este o cetate dacică (Tarmis) cu ziduri din piatră ecarisată, centru al unei seminții dacice din părțile sud-estice ale Daciei preromane?

... Apulum, cel mai important castru roman din Dacia romană, s-a suprapus peste cetatea dacică și a găzduit Legiunea a XIII-a Gemina timp de 165 ani (106-271 d. Chr.) ?

... Apulum a fost cel mai mare oraș al Daciei Felix, considerat o adevărată copie a Romei? Referindu-se la castrele-cetăți romane din Dacia romană Nicolae Iorga concluziona: “Era un singur adevărat oraș, cu rădăcini în țară, răspunzând unor nevoi în toate domeniile și militare și negustorești: Apulum”.

... Cele două orașe de la Apulum (canabae-le din jurul castrului și cel de la Partoș) primeau pe rând statutul de municipiu și apoi de colonia (cel mai mare rang urbanistic din Imperiu) ?

... Castrul va fi folosit ca și sistem de apărare și în perioada migrațiilor, regii avari (de exemplu) fixându-și aici reședința?

... Slavii-alt popor migrator ce s-a abătut pe aceste meleaguri - au numit orașul Bălgrad (Cetatea Albă) ?

... În anul 1002 are loc bătălia dintre oștile ungare conduse de Regele Ștefan cel Sfânt și Voievodul de Alba Iulia, Iuliu cel Tânăr încheiată cu victoria celui dintâi; Iuliu cel Tânăr este dus în captivitate la Buda?

... 1177 – Alba Iulia este menționată ca reședință a Comitatului Alba?

... 1206 – este atestată documentar Cetatea Albei?

... 1241 – marea invazie tătaro-mongolă transformă orașul în ruine. Imaginea orașului distrus se găsește în poemul Carmen Miserabile al călugărului orădean Rogerius?

... 1277 – sașii se revoltă contra Capitlului și Episcopiei romano-catolice de Alba Iulia, atacă cetatea și biserica “Sfântul Mihail” căreia îi dau foc? Mor 2000 de oameni iar bunurile episcopiei și bisericii sunt prădate.

... 1291 – regele Andrei al III-lea convoacă la Alba Iulia prima adunare nobiliară a Transilvaniei la care participă și nobili români?

... 1310 – orașul este vizitat de regele Carol Robert de Anjou?

... Regele Ludovic cel Mare vizitează orașul în anii 1344 și 1349?

... Târgul orașului apare menționat într-un document din anul 1378?

... Orașul este vizitat, în 1424, de regele Sigismund de Luxemburg?

... După bătălia de la Sântimbru (martie 1442) Iancu de Hunedoara se refugiază în cetatea Alba Iulia?

... Voievodul Iancu de Hunedoara, mort în anul 1456, este înmormântat în catedrala "Sf. Mihail" ?

... Din anul 1541 Transilvania devine Principat autonom sub suveranitate turcească? Soliman Magnificul îi asigură lui Ioan Sigismund, fiul lui Ioan Zapolya, tronul Transilvaniei.

... În cetatea Alba Iulia intră triumfal, la 1 noiembrie 1599, Mihai Viteazul, devenind domn peste Ardeal?

... La Alba Iulia redactează Mihai Viteazul documentul ce atestă prima unire politică a țărilor române: "Io Mihail Voievod, din mila lui Dumnezeu domn al Țării Românești, al Ardealului și a toată Țara Moldovei. Pohta ce-am pohtit" ?

... În 1648 apare la Alba Iulia Noul Testament de la Bălgrad al mitropolitului Simeon Ștefan, lucrare de referință în istoria culturii românești?

... Ultima Dietă a Transilvaniei, ce avea loc la Alba Iulia, s-a desfășurat în anul 1689?

... În 1711 guvernatorul austriac al Transilvaniei își mută sediul la de la Alba Iulia la Sibiu? Aici se încheie statutul de capitală al orașului Alba Iulia.

... Între 1715-1738 se construiește cea mai mare și reprezentativă cetate Vauban din Europa de sud-est? Pentru edificarea ei au muncit, un sfert de veac, peste 20000 de iobagi români.

... În anul 1716 o delegație a orașenilor se prezintă la curtea de la Viena a împăratului Carol al VI-lea, cerându-i acestuia ca orașul să se numească Alba Carolina?

... Pe Dealul Furcilor, la 28 februarie 1785, are loc tragerea pe roată a capilor răscoalei Horea, Cloșca și Crișan?

... Cetatea Alba Iuliei este asediată în anul 1849 de trupele revoluționare conduse de Josef Bem? Asediul rămâne fără rezultate.

... Primul tren oprește în gara Alba Iulia, în 8 decembrie 1868, odată cu încheierea lucrărilor la gara din localitate?

... În anii 1894-1895 se construiește calea ferată Alba Iulia-Zlatna, intră în exploatare Mocănița și se introduce în oraș curentul electric?

... La 1 decembrie 1918 are loc Marea Adunare Națională care hotărăște Unirea Transilvaniei cu România?

... Între 1921-1922 este construită Catedrala Reîntregirii? Aici vor fi încoronați Ferdinand I și Maria, ca suverani ai României Mari (15 octombrie 1922).

... În 1937 este inaugurat Obeliscul Horea, Cloșca și Crișan?

... În 1949 România este împărțită în 23 de județe printre care și județul Alba cu capitala la Alba Iulia?

... Noua organizare administrativ-teritorială a Republicii Populare Române desființează județele și înființează regiunile și raioanele? Alba Iulia rămâne capitala raionului Alba ce face parte din regiunea Hunedoara.

... Pe 17 februarie 1968 este reînființat județul Alba cu capitala la Alba Iulia?

... Orașul Apulum a fost nu numai o cetate militară, un târg comercial, un creuzet în care s-a zămislit neamul românesc ci și un puternic centru de iradiere a creștinismului?

... Apulum – orașul în care au venit soldați, coloniști, negustori din toată lumea romană (dar mai ales din Asia Mică) devine și centru de răspândire a creștinismului; mai cu seamă după secolul al IV-lea d.Chr. când noua religie este recunoscută de imperiul roman târziu?

... Că Apulum a devenit o adevărată cetate creștină stau mărturie numeroasele descoperiri arheologice care atestă o intensă prezență a creștinilor în viața comunității? Mărturiile au fost strânse de dr. Vasile Moga într-o lucrare de referință “Creștinismul la Apulum și în teritoriul său” (sec.III-X).

... Este clar pentru oricine că Apulum a fost primul oraș creștin din Transilvania? Pe felurite artefacte apar simboluri ca porumbelul, peștele, lira muzicală, crucea, dar și Bunul Păstor, Copacul vieții, cocoșul, etc. și vase euharistice sau recipiente pentru păstrat mirul sau apa sfințită.

... Un bogat inventar cu obiecte ce conțin simboluri creștine a fost descoperit în mormintele din necropolele romane existente pe teritoriul orașului Apulum?

... Descoperirile arheologice de la Alba Iulia, dar și scrierile cronicarilor bizantini confirmă că în secolele IX-X există, pe lângă structura politico-administrativă, Voievodatul de Bălgrad și o organizare bisericească?

... Săpăturile arheologice din anul 2012 din cetatea bastionară au scos la iveală ruinele celei mai vechi biserici creștine răsăritene din Transilvania, datată, deocamdată, în sec. al IX-lea? Aceste ruine confirmă, de facto, relatările istoricilor bizantini (Skilytzes, Zonaras s.a.) despre creștinarea voievodului Transilvaniei Iuliu cel Bătrân la Constantinopol, primirea de către acesta a titlului de patriciu (din partea împăratului Constantin VII Porfirogenetul) și ungerea ca episcop a lui Ierotei ce va fi instalat la Alba Iulia.

... Desigur biserica creștină construită în stil bizantin continuă rotunda existentă sub altarul catedralei “Sf. Mihail” (aflată la 100 m de acest lăcaș) înălțată și ea pe ruinele (confirmate arheologic) ale unei basilici mai vechi (sec. VII-VIII) ?

... Existența unei mănăstiri și episcopiei ortodoxe este atestată documentar la Alba Iulia? În 1234 Papa de la Roma (Grigore al II-lea) era înștiințat că valahii primeau tainele în rit grecesc și că unii unguri și teutoni treceau la ei.

... Primii ierahi cu sediul la Alba Iulia apar din 1571 (Eftimie) ? Să nu uităm însă că biserica ortodoxă din teritoriul Albei a trăit prin centre precum Rîmeț, Geoagiul de Sus, Lancrăm, unde sunt semnați episcopi ortodocși.

... Toți ierarhii de la Alba Iulia au purtat titlul de mitropoliți începând cu Eftimie (1571) ? Mitropoliții de Bălgrad erau hirotoniți de Mitropolia Ungrovlahiei (la Târgoviște).

... Mitropolia ortodoxă de Alba Iulia avea în jurisdicția sa tot Ardealul. Ghenadie (1579-1585) apare și în acte (pentru întâia oară cu acest titlu) ca “mitropolit al întreg ținutului din Ardeal și Orăzii Mari” ?

... În 1580 apare în documente mănăstirea mitropolitană, biserica și casa de reședință a mitropolitului? Toate acestea se învecinau cu grădina principelui Christofor Bathory.

... Cronicarul Possevino scria în 1583 că românii aveau un mitropolit cu reședința la Alba Iulia?

... În 1585 este numit mitropolit Ioan de Prislop?

... Mihai Viteazul, în 1596, va începe construcția unei biserici din cărămidă, va extinde mănăstirea, va sprijini Mitropolia Ardealului? În 1597 Voievodul Mihai își va petrece sărbătorile de iarnă la Alba Iulia și va participa la Sfințirea noului lăcaș de cult.

... Nicolae Iorga considera Mitropolia Transilvaniei și Catedrala construită de Mihai Viteazul “cel mai trainic și mai de folos așezământ al neamului de peste munți” ?

... Șirul mitropoliților rezidenți la Alba Iulia (început în 1571) se va încheia în 1707 cu Ioan Târca? În 1711 întregul complex mitropolitan este demolat de austrieci, care pregăteau terenul pentru cetatea bastionară.

... Cu materialele rezultate din demolarea complexului mitropolitan și cu o despăgubire în bani, se va înălța biserica Maieri I (aflată în apropierea gării C.F.R.) din Alba Iulia?

... Catedrala Încoronării din Alba Iulia găzduiește, în pronaos, portretele lui Mihai Viteazul și doamnei Stanca (considerați ctitori ai noului lăcaș de cult) în care s-a încoronat un alt întregitor de Țară: regele Ferdinand?

... În Ședința Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din 16 octombrie 1975 s-a hotărât reînființarea Eparhiei de Alba Iulia ce cuprindea parohiile din județele Alba, Mureș și Harghita?

... Din anul 1997 Alba Iulia devine reședința Arhiepiscopiei ortodoxe ce cuprindea aceleași județe? Astăzi ea își exercită misiunea în județele Alba și Mureș.

... Trei dintre mitropoliții Transilvaniei au fost canonizați de către Biserica Ortodoxă Română: Iorest, Sava Brancovici și Simeon Ștefan (prăznuiți la 24 aprilie) ?

Știați că în anul ...

... 1438, iunie, Vlad Dracul (tatăl lui Vlad Țepeș), domnul Țării Românești, participă alături de sultanul Murad al II-lea, la o campanie de pradă în Transilvania? Orașul Sebeș este pradat și distrus. Atunci se scrie istoria Turnului Studentului și a eroului său, cunoscut sub numele de “captivus septem castrensis” (sau Anonimus Sebesensis). Despre viața sa zbuciumată și captivitatea sa la Istanbul aflăm dintr-o scrisoare datată 12 decembrie 1438 din San Michele. După două decenii de sclavie este eliberat de ultimul său stăpân și pleacă la Roma și în Germania desăvârșindu-și studiile. El este autorul unui “Tratat despre datinile, moravurile, condițiile de viață și răutatea turcilor” apărut la Roma, în anul 1475. Este considerat primul incunabul românesc și prima lucrare despre turci apărută în Europa. Până în anul 1560 tratatul a fost tipărit în 25 de ediții!

... 1462, noiembrie, Vlad Țepeș, domnul Țării Românești este adus la Alba Iulia din ordinul lui Matei Corvin, este anchetat, acuzat de trădare și transferat la Buda și Vișegrad, unde stă 12 ani cu domiciliu forțat?

... 1475, iulie, 18, Vlad Țepeș, investit de către Matei Corvin domn al Țării Românești, se stabilește la Arghiș (localitate lângă Cioara, dispărută) în Comitatul Alba unde strânge oaste pentru a ocupa tronul Valahiei?

... 1475, septembrie, Vlad Țepeș este găzduit (până în august 1476) în castelul din Bălcaciu, aflat sub autoritatea judeului sibian Toma Altenberger?

... 1479, octombrie, 13, are loc bătălia de pe Câmpul Pâinii în care oștirea turcomuntenă (cea din urmă condusă domnul Țării Românești, Basarab cel Tânăr-Țepeluș) este înfrântă de armata voivodului Transilvaniei, Ștefan Bathory și cea a căpitanului Pavel Chinezu, comitele Timișoarei?

... 1489, Ștefan cel Mare, domnul Moldovei, primește în dar de la regele Ungariei, Matei Corvin, două feude: Cetatea de Baltă și Ciceul, unde va instala pârcălabi moldoveni și garnizoane proprii?

... 1514, ianuarie, 22, Mihnea al III-lea, domnul Țării Românești (înfrânt de Vlad cel Tânăr) se refugiază la Cetatea de Baltă, posesiune a domnului moldovean, Bogdan al III-lea?

... 1521, aprilie, Radu de la Afumați, domnul Țării Românești, refugiat în Ardeal, primește de la voievodul Transilvaniei, Ioan Zapolya, domeniile Vințu de Jos, Vurpăr și Stremț, în schimbul cetății Poienari?

... 1522, august, 15, Radu de la Afumați se stabilește în cetatea Zebernic (Vurpăr) posesiunea sa din Ardeal?

... 1531, august, Petru Rareș, domnul Moldovei, primește, de la Ioan Zapolya, confirmarea drepturilor sale asupra cetăților Ciceu și Cetatea de Baltă?

... 1538, ianuarie, 28, cronicile ardelene consemnează prezența la Alba Iulia și Sebeș a domnitorului moldovean Petru Rareș, refugiat în Ardeal unde avea posesiunile Cetatea de Baltă și Ciceu?

... 1539, Domnul Țării Românești primește, de la Ioan Zapolya, Vințu de Jos și Vurpărul pe care le va păstra până în anul 1545 când aceste posesiuni vor intra definitiv în stăpânirea Principatului Autonom al Transilvaniei?

... 1540, ianuarie, 28, Petru Rareș poposește la Alba Iulia în drumul său spre Constantinopol unde (și cu sprijinul Voievodului Transilvaniei) primea, de la Soliman Magnificul, tronul Moldovei?

... 1552, noiembrie, Radu Ilie, domn al Țării Românești, se afla la Alba Iulia, în casa generalului Castaldo (comandantul armatei imperiale în Transilvania)? Acesta i-a oferit ca ajutor (pentru redobândirea tronului) 1500 de haiduci unguri, 600-700 de călăreți, care se adăugau oștenilor munteni din trupele boierilor ce-l însoțeau în pribegia din Ardeal.

... 1553, august, Radu Ilie (fost domn) a făcut o încercare de a trece munții în Țara Românească, cu haiducii lui Nicula Horvath și boierii săi? Este însă oprit de sibieni lângă Petrești (Petersdorf). Sibienii, favorabili celui alt pretendent la tron (Mircea Ciobanu) i-au confiscat lucrurile și banii, inclusiv averile boierilor.

... 1556, februarie, Alexandru Lăpușneanu (domnul Moldovei) și Pătrașcu cel Bun (domnul Țării Românești) participă la Alba Iulia la reînscăunarea lui Ioan Sigismund Zapolya, pe tronul Principatului Transilvaniei?

... 1558, Alexandru Lăpușneanu recuperează de la Principele Transilvaniei (Ioan Sigismund) Cetatea de Baltă și Ciceul, ce aparținuseră Moldovei încă din timpul lui Ștefan cel Mare (din 1489)?

... 1571, Petru Cercel (fiul lui Pătrașcu cel Bun) viitor domn al Țării Românești s-a aflat la Alba Iulia, la curtea principelui Ioan Sigismund?

... 1585, aprilie, Petru Cercel domnul Țării Românești, trece prin Alba Iulia în drum spre Ungaria Superioară unde va fi găzduit de împăratul habsburg?

... 1593, mai, Mihai (Viteazul) banul a stat ascuns la Alba Iulia (la Sigismund Bathory) de frica lui Alexandru cel Rău? Mihai avea să stea aici două săptămâni sub ocrotirea lui Balthazar Bathory, după care pleacă, împreună cu boierii săi, la Constantinopol pentru a dobândi domnia în Țara Românească.

... 1595, mai 17, Aron Vodă, domnul Moldovei, înlăturat de pe tron de oamenii lui Sigismund Bathory, ajunge la Alba Iulia împreună cu soția și fiul său Bogdan?

... 1595, mai 19, Aron Vodă și familia sa sunt închiși în castelul Martinuzzi din Vințu de Jos?

... 1595, noiembrie, Ștefan Răzvan (domnul Moldovei) era întâmpinat la Alba Iulia de protectorul său, Sigismund Bathory, ca un "Cezar triumfător"? De aici, cu oaste pusă la dispoziție de principele Transilvaniei, pleacă spre Brașov și apoi spre Moldova (27 noiembrie) pentru a-și recupera tronul. El este personajul principal din piesa "Răzvan și Vidra" a lui B.P.Hașdeu.

... 1595, decembrie, 25, Mihai Viteazul, însoțit de doamna Stanca, de fiul său Nicolae (Pătrașcu) și fiica sa Florica, sosesc la Alba Iulia la invitația lui Sigismund Bathory?

... 1596, decembrie, 30, Mihai Viteazul, însoțit de banu Mihalcea, Radu Buzescu și alți dregători, sunt întâmpinați la Sebeș de mareșalul curții princiare, Pangratie Sennyei, cu o suită de cavaleri și 40 de trăsuri? Domnul va fi condus la Alba Iulia unde va fi găzduit la reședința cancelarului ardelean Ștefan Josika.

... 1596, decembrie, 31, Mihai Viteazul discută, la Alba Iulia, cu Sigismund Bathory, în prezența celor mai de seamă nobili ardeleni și a legatului papal, Alfonso Visconti?

... 1597, ianuarie, 1, Mihai Viteazul și Sigismund Bathory asistă la slujba de anul nou (la Liturghia mare) și iau prânzul împreună?

... 1597, ianuarie, Mihai Viteazul obține încuviințarea lui Sigismund Bathory și a episcopului Dimitrie Napragy de a construi, pe cheltuiala lui, o biserică greco-orientală, cu hramul "Sf. Treime", pentru valahii ce locuiau în reședința Principatului? Biserica din cărămidă va fi zidită în incinta reședinței mitropoliților ortodocși ai Ardealului. Domnul a înzestrat noua ctitorie cu venituri importante, cu proprietăți și l-a suit în scaunul mitropolitan pe Ioan de la Prislop.

... 1597, moare otrăvit (din ordinul lui Sigismund Bathory) domnul Moldovei, Aron Vodă, zis "Tiranul"? El va fi înmormântat în ctitoria lui Mihai Viteazul, la Alba Iulia.

... 1597, decembrie, Mihai Viteazul împreună cu familia (doamna Stanca, Nicolae și Florica) va petrece Crăciunul la Alba Iulia, participând la Sfânta Liturghie în noua biserică din zid a Mitropoliei ortodoxe a Ardealului, construită de el?

... 1599, octombrie, 30, Mihai Viteazul își așază tabăra la Sebeș (după victoria de la Șelimbăr) unde este găzduit în celebrul han "Leul de Aur"? De aici, pe la Vurpăr (unde era podul de trecere peste Mureș) se va îndrepta spre capitala Principatului.

... 1599, noiembrie, 1, Mihai Viteazul intră triumfal în Alba Iulia, pe poarta "Sf. Gheorghe" străjuită de simbolul Romei (Lupoica cu Romulus și Remus), primește închinarea steagurilor oștirii ardeleni, a nobilimii și a clerului, întâmpinat de o mulțime entuziasată? În scrisoarea către Rudolf al II-lea Mihai nota: "la 1 noiembrie, ziua tuturor sfinților, am luat în stăpânire ca biruitor Alba Iulia, scaunul principilor Transilvaniei".

... 1599, noiembrie, Nicolae Pătrașcu, fiul lui Mihai Viteazul, în vârstă de 13 ani se afla la Alba Iulia? Între 24 noiembrie 1599 și 12 septembrie 1600 el va fi domn al Țării Românești.

... 1599, noiembrie, 17, Mihai Viteazul asistă la înmormântarea cardinalului Andrei Bathory, mergând cu o lumânare aprinsă în spatele sicriului, gest ce a impresionat profund pe toți participanții la ceremonial?

... 1599, noiembrie, 18, Mihai Viteazul este ales de nobilii ardeleni principe al Ardealului?

... 1599, noiembrie, 20-28, la Alba Iulia, sub conducerea lui Mihai Viteazul, are loc Dieta Transilvaniei (convocată de noul principe) care va stabili dări, scutiri de dări pentru satele devastate de război, confiscarea bunurilor Bathoreștilor și ale Mariei Christierna, ale nobililor fugari, daniile pentru apropiatii domnului? Pentru prima dată în Sfatul Princiar din Ardeal vor intra români: marele logofăt Theodosie Rudeanu, marele postelnic Stoichiță din Strâmba, vistierul Bărcan. Actele cancelariei erau emise și în limba română.

... 1599, decembrie, Mihai Viteazul se intitula, la Alba Iulia, "voievod și domn a toată Țara Ardealului și a toată Țara Românească"?

... 1600, mai, după cucerirea Moldovei, Mihai Viteazul se intitula într-un document emis la Alba Iulia (aflat azi la Muzeul Unirii) "Io, Mihail Voievod, din mila lui Dumnezeu, domn al Țării Românești, al Ardealului și a toată Țara Moldovei, pohta ce am pohtit"?

... 1600, septembrie, 2, Mihai Viteazul pornește cu oastea sa spre Sebeș, unde se adunase armata nobiliară condusă de Ștefan Csaki, cu gândul de a se înfrunta cu aceasta?

... 1600, septembrie, 18, trădat de aliatul său Gh. Basta, Mihai Viteazul pierde bătălia de la Mirăslău?

... 1600, septembrie, după înfrângerea lui Mihai Viteazul de la Mirăslău, armata nobililor maghiari a distrus Catedrala Mitropolitană ctitorită de domnitor, a scos din morminte oasele tuturor românilor îngropați acolo, inclusiv pe cele ale domnului Moldovei Aron Vodă, a ucis tot ce nu era ungar? “Așa neomenie – scria voievodul împăratului Rudolf al II-lea – nu au făcut nici păgânii”.

... 1600, octombrie, 9, Mihai Viteazul părăsește Transilvania îndreptându-se către Țara Românească pentru a înfrunta oastea polonă condusă de Jan Zamoyski?

... 1601, august, după uciderea lui Mihai Viteazul, capul voievodului va fi dus în Țara Românească și se odihnește azi la Mănăstirea Dealu? Trupul Viteazului, după cele scrise de cronicarul Gheorghe Brancovici (fratele mitropolitului Sava Brancovici) care a locuit la Alba Iulia, ar fi fost înmormântat în biserica mitropolitană ctitorită de el în 1597. De aceeași părere este și istoricul Silviu Dragomir. Informația nu a putut fi verificată pentru că la 1711 biserica și așezământul monahal al Mitropoliei ortodoxe a Ardealului au fost dărâmate de austriecii care pregăteau terenul pentru cetatea bastionară

... 1608, septembrie, 13, Nicolae Pătrașcu, împreună cu 24 de boieri munteni fideli lui, au fost aduși la Alba Iulia din ordinul lui Gabriel Bathory și predați apoi domnitorului Țării Românești, Radu Șerban?

... 1644, vara, Gheorghe Ștefan (viitorul domn al Moldovei) participă, ca sol al lui Vasile Lupu, la nunta principelui Gh. Rakoczi II, la Alba Iulia?

... 1674, Șerban Cantacuzino, viitorul domn al Țării Românești se afla la Alba Iulia, la curtea principelui Mihail Apafi I, unde căuta sprijin pentru obținerea de la Constantinopol a tronului?

... 1716, noiembrie, Nicolae Mavrocordat, domnul Țării Românești este capturat de austrieci și dus în Transilvania la Brașov, Sibiu și apoi la Alba Iulia unde va rămâne până la încheierea păcii de la Passarowitz (1718)?

Știați că ...

... în 4 februarie 1970 a avut loc un accident aviatic în Munții Apuseni? Un avion de pasageri care zbura pe ruta București – Oradea s-a prăbușit în apropierea vârfului Vlădeasa. Au murit atunci 15 pasageri și membrii echipajului. Un pasager a supraviețuit!

... Principatul Autonom al Transilvaniei a fost condus și de două principese? Este vorba de Isabella Zapolya (1541-1551; 1556-1559) care a condus în timpul minoratului fiului său Ioan Sigismund și de Ecaterina de Brandenburg (1629-1630) care de la moartea soțului său (Gabriel Bethlen) a condus principatul mai bine de un an de zile până a fost alungată din scaunul princiar de Ștefan Bethlen.

... Cunoscutul tenisman Ion Țiriac, prosper om de afaceri, a copilărit până la vârsta de 14 ani în Alba Iulia de unde era originară mama sa? Ba mai mult el a jucat fotbal în echipa Unirea alături de Kraus (viitorul lidero de la Sportul Studențesc).

... Medaliile cu chipurile conducătorilor răscoalei din 1784 au fost turnate la monetăria din Alba Iulia? Ele au fost realizate de gravorul Rudolf Liebhard.

... Linia ferată Vințu de Jos-Sebeș-Sibiu-Turnu Roșu a fost dată în folosință în anul 1897? Ea a făcut posibilă extinderea relațiilor comerciale cu România.

... Un general imperial, Jozsef Alvinczi, născut la Vințu de Jos, s-a luptat cu Napoleon Bonaparte? El a fost comandantul suprem al armatei austriece din Italia între anii 1796-1797. A pierdut bătăliile de la Arcole și Rivoli.

... În drumul său spre exil Alexandru Ioan Cuza trece prin Sebeș în ziua de 6 martie 1866? El înnoptase la Sibiu și se îndrepta spre Deva.

... Domeniul Uioara a aparținut unui apropiat al lui Mihai Viteazul? Este vorba de banul Mihalcea Caragea, cel care a fost loțiitorul voievodului în Transilvania pe timpul expediției acestuia în Moldova.

... Pe lacul de lângă sondele de sare de la Ocna Mureș s-a declanșat , în ziua de 28 aprilie 1971, un incendiu imens? Flăcările au atins o înălțime de 40 m și proveneau de la produsele petroliere care erau folosite în procesul de foraj. ”Lacul” a ars câteva zile până pompierii au reușit să stingă incendiul provocat de un foc lăsat nesupravegheat, făcut pe malul ochiului de apă.

... Funcționarea serviciului de poștă din Transilvania este reglementată printr-un document emis de principele Ghe. Rakoczi II, din 20 aprilie 1641? Documentul stabilește drepturile și îndatoririle poștașilor și modul de lucru al stațiilor de poștă.

... Mitropolia Ortodoxă de la Alba Iulia, distrusă de turci în 1658 va fi refăcută cu bani de la Moscova? Mitropolitul Sava Brancovici primit în audiență de țarul Alexei Mihailovici (1668) obține fondurile necesare restaurării clădirilor mitropoliei.

... Autorul basoreliefului de pe Palatul Principilor din Alba Iulia, ce înfățișează închinarea de către nobilii ardeleni a steagurilor în fața lui Mihai Viteazul, este opera sculptorului Horea Flămîndu, născut La Blaj (23.05.1941)?

... Într-un document datat 5 iunie 1387 sunt menționate hanurile “Bila Albastră” și “Leul de Aur” din Sebeș? În cel de-al doilea a fost găzduit și Mihai Viteazul înainte de intrarea lui triumfală, la 1 noiembrie 1599 în Alba Iulia.

... În 15 iunie 1919 Consiliul Dirigent al Transilvaniei, cu sediul în Tribunalul de la Alba Iulia, hotărăște ca circulația autovehiculelor în Transilvania să se facă pe partea dreaptă nu pe stânga cum era în Ungaria?

... Regele ungar Ludovic I (cel Mare) este primit cu fast la Alba Iulia în ziua de 14 iulie 1366?

... La festivalul internațional de folclor de la Praga (1937) a participat și o delegație a Asociației “Șoimii Carpaților” din Feneș și Zlatna?

... Copilul minune al muzicii transilvănene, Carl Fitsch (născut la Sebeș) a concertat la Palatul Buckingham, în seara de 5 iulie 1843? După concert Franz Liszt afirma: “când va începe să facă turnee, nu-mi rămâne altceva de făcut decât să trag obloanele”.

... În vara anului 1944 Școala de aviație de la Clincieriu a fost mutată la Vințu de Jos? Elevii acesteia vor participa la luptele din zonă cu armatele germane și ungare.

... Autorul portretelor murale ale Regelui Ferdinand și Reginei Maria din Catedrala Încoronării din Alba Iulia este pictorul Dumitru Noroce? Același artist a pictat frescele din Catedralele din Chișinău și Bălți și de la Mănăstirea Curtea de Argeș (unde este înmormântat).

... Eroul pontonier Eftimie Croitoru, căzut la datorie în ziua de 11 noiembrie 1944, a plecat pe frontul hitlerist din garnizoana Alba Iulia? Aflat de pază pe un pod plutitor pe Tisa Eftimie Croitoru a lovit cu cangea o mină plutitoare care ar fi distrus podul, rupând legătura între armata română aflată de o parte și de alta a râului.

... Într-un document din anul 1252 Blajul apare ca un sat aparținând moșiei Sâncel?

... La Abrud era înființată, în anul 1907, o școală de fete? Construirea localului s-a făcut prin contribuția Băncii „Auraria” și a Reuniunii Femeilor Române din localitate.

... Constantin Brâncoveanu bate la Alba Iulia monede de aur celebrând 25 de ani de domnie? Monedele, cu valoare de 5 și 6 ducăți, sunt bătute în fosta monetărie a Principilor Transilvaniei.

... Emil Cioran și Lucrețiu Pătrășcanu erau rude? Cei doi erau urmașii fraților Solomon și Dumitru Stoika din Veneția de Jos (Făgăraș) înnobiți de către principele Gabriel Bethlen la Alba Iulia în 20 aprilie 1628.

... Portretul domnului Moldovei Aron Vodă a fost realizat de către pictorul Nicolae din Creta? El a fost pictat în timpul detenției voievodului în Castelul Martinuzzi din Vințu de Jos (1595 – 1597).

... ”Marșul lui Iancu” este o adaptare a ”Marșului lui Dragoș” apărut în 1842 pe versurile lui C. Negruzzi? Varianta ardelenescă aparține lui Nicolae Bengescu, tribun al lui/Iancu, iar refrenul melodiei este preluat de acesta din opera Tancred al lui Rossini.

... În a doua jumătate a secolului al XIX-lea Piatra Craivii a fost împânzită de căutătorii de comori? Totul a pornit de la zvonul că un locuitor din Întregalde ar fi descoperit în zonă (în ziua de 25 mai 1858) un sfeșnic și câteva linguri de argint.

... În anul 1934 a fost înființată Regiunea Munților Apuseni? Aceasta cuprindea 6 județe cu 20 de plase, 63 de comune și o populație de 539. 644 locuitori. Din actualul județ Alba făceau parte din regiune plasele (pe atunci) Alba Iulia, Aiud, Teiuș, Zlatna, Abrud, Cîmpeni, Valea Arieșului, Avram Iancu.

... Alba Iulia a fost în timpul Principatului nu numai capitala Transilvaniei ci și capitala muzicii? Sigismund Bathory a reunit la curtea princiară muzicieni celebri din țările apusene. El a înființat o orchestră al cărui dirijor, Giovanni Battista Mosto cântase la marile curți europene (München, Padova, ș.a). Acesta știa că cânte la toate instrumentele vremii.

... De sub teascurile tipografiei princiare de la Alba Iulia a ieșit, în 1595, un volum de madrigale la șase voci? Autorul volumului era Giovanni Battista Mosto, dirijorul capelei muzicale. El este înmormântat în catedrala Sf. Mihail, la Alba Iulia unde a murit de ciumă, venind de la Veneția să-și ia soția și copiii rămași aici după episodul Mihai Viteazul.

... După victoria de la Selimber oștenii lui Mihai Viteazul atacă cetatea Călnicului? Din cei 100 de apărători doar nouă au supraviețuit.

... Sfântul catolic Ștefan Pongratz s-a născut la Vințu de Jos? El a fost ucis împreună cu alți doi călugări, în biserică, în anul 1699. Cei trei au fost canonizați de către Papa Ioan Paul al II-lea printr-o ceremonie ce a avut loc în ziua de 2 iunie 1995.

... La Apulum se emit (între anii 246 – 257 d.Hr) monede din bronz pentru provincia Dacia? Ele au purtat efigiile împăraților: Filip Arabul, Decius, Trebenus Gallus și Galianus.

... Cea mai veche stemă a orașelor săsești din Ardeal este cea a Sebeșului? Ea apare în anul 1303 (leul rampat de culoare roșie cu coroană aurie) și perpetuată până astăzi.

... Patru dintre mitropoliții Ardealului ce și-au avut reședința la Alba Iulia între 1678 – 1688 au fost hirotoniți în Țara Românească? Toți cei patru: Iosif Budai, Ioasaf, Sava II și Varlaam au fost hirotoniți în timpul domnitorului Șerban Cantacuzino.

... Pe agenda aniversărilor UNESCO, din anul 1972, s-a aflat și Avram Iancu, la centenarul morții sale?

... În anii 1930 – 1940 orașul Abrud era stațiune climaterică iar Ocna Mureș stațiune balneară? Așa apar ele în Enciclopedia României din anul 1938.

... Fortificațiile bastionare concepute de inginerul militar și mareșalul francez Sebastian Le Prestre Vauban (1633 – 1707), s-au răspândit în Europa și chiar America veacurilor 17-18? În țara noastră, pe lângă cetatea de la Alba Iulia (cea mai mare și mai puternică), au mai fost construite în același sistem cetățile de la Oradea, Arad și Făgăraș.

... Mureșul a curs odinioară prin zona Ighiu – Șard? Cel puțin așa susțin geologii și hidrologii care s-au ocupat de evoluția paleohidrografică a râului Mureș (cel mai mare dintre râurile interioare ale țării). Cercetătorii susțin că în trecutul geologic îndepărtat albia Mureșului era în dreapta dealului Bilag, în zona Ighiu – Șard.

... Satul Cetea a aparținut Logofătului Ioan Noroceea din Pitești? Acesta, tatăl frumoasei Velica (țiiitoarea lui Mihai Viteazul) a cumpărat moșia de la nobilul Gașpar Barsai cu un lanț de aur și o ferdelă de bani de aur. Moșia a rămas un sfert de veac în stăpânirea boierului muntean.

... În anul 1930 (conform recensământului) în județul Alba 64% dintre locuitorii peste 7 ani nu știau carte? Dintre știutorii de carte 71,1% erau bărbați, iar în rândul femeilor procentul era de 57,1%. Doar 4,9% din totalul știutorilor de carte aveau studii superioare.

... Clopotul din turnul bisericii fortificate din Bălcaciu, edificiu construit în sec. al XIV-lea, este decorat cu un relief reprezentând lupta lui Samson cu leul?

... În noaptea de 6/7 august 1785, 34 de țărani închiși în cetatea bastionară de la Alba Iulia au evadat? Ei făceau parte dintre condamnații la moarte prin tragerea în țepă pentru participarea la răscoala lui Horea. Ei au scos cărămidă cu cărămidă din zidul închisorii acoperind zgomotul acțiunii prin cântece fluierate sau interpretate cu vocea. Fugarii s-au ascuns în Apuseni dar s-au întors după o lună în închisoare după ce pedeapsa le-a fost comutată în trei ani de muncă silnică.

... La nunta principelui Gh. Rakoczi II (2 februarie 1643) de la Alba Iulia au participat solii ungare, polone, moldovene, muntene, tătarăști, turcești ș.a? Printre manifestările ce au însoțit nunta (care a ținut două săptămâni) a fost remarcat focul de artificii în urma căruia s-a arătat un balaur care a zburat foarte sus în afara zidurilor cetății deasupra câmpului.

... marea actriță română Mărioara Voiculescu a jucat și pe scena Teatrului "Caragiale" din Alba Iulia? Ea a interpretat rolul Margneriței din piesa "Dama cu camelii" (de Al. Dumas – fiul) prezentată, în ziua de 17 februarie 1937, de colectivul Teatrul Național din București.

... în cei 86 de ani cât a funcționat (1895 – 1981) Mocănița a transportat pe ruta Alba Iulia – Zlatna și retur: 31.390.000 de călători, 18.832.000 tone mărfuri, parcurgând 32.256.012 km?

... că lungimea totală a Mureșului este de 744 km? Dintre aceștia, 137 km sunt parcurși pe teritoriul județului Alba.

... în anul 1932 a fost instalat la Crăciunelu de Jos un post experimental de radio emisie? Instalarea lui în acea zonă s-a făcut în urma cercetărilor echipei de ingineri a lui Marconi (care a introdus la noi radiofonia) care a stabilit că cel mai potrivit loc de emisie radiofonică din România este zona de la apus de Blaj înspre Crăciunelu de Jos. Acest post a emis zilnic până la intrarea României în cel ce-al Doilea Război Mondial.

... în 1884 la Cugir are loc prima reprezentație de teatru românesc? În "șopru mare din curtea Făgădăului" spectatorii au urmărit reprezentația cu piesa "Vlăduțul mării" de Ion Lupescu. Rolul principal a fost interpretat de învățătorul I. Muntean.

... în anul 1910, la doar 15 ani de la prima reprezentație cinematografică din lume (Paris, Grand Cafe, 28 decembrie 1895) la Câmpeni se deschidea primul cinematograful. Peliculele erau înregistrate pe bandă îngustă și fără sonor?

... în noaptea de 10/11 octombrie 1857 la Ohaba a căzut un meteorit, fenomen consemnat de documentele vremii? Un martor ocular, Nicolae Moldovan, declara că la o oră de la miezul nopții a fost trezit de un zgomot puternic și a văzut un corp luminos, orbitor care se îndrepta spre pământ. Corpul ceresc a fost găsit de paznicul viilor Mihăilă Groza (care a fost recompensat de împăratul de la Viena, cu 300 de guldeni de aur). Meteoritul, de 29 de phunzi (16 kg) a ajuns în capitala imperiului și a fost cercetat de specialiști. El conținea: olivină, augit, feldspat, fier, nichel și pirolină.

... suprafața comunei Almașu Mare este de 50 de ori mai mare decât statul Monaco și depășește cu 22 kmp suprafața statului San Marino?

... numele satului Tăuni vine de la un haiduc? Pe vremuri satul era acoperit cu codri seculari în care se adăposteau haiducii conduși de Stoica și Tăuneanu. De la acesta din urmă și-ar fi luat numele localitatea de azi.

... în anul 1453 satul Bălcaciu primește dreptul de judecată Ius Gladis, inclusiv dreptul de condamnare la moarte?

... comuna Șugag își are hotarele în patru județe? Este vorba de Alba, Hunedoara, Sibiu și Vâlcea. Aici se află și cele mai înalte vârfuri din munții Albei: Vârful lui Pătru (2130 m) și Șureanu (2061 m).

... o casă bătrânească din satul Dumitra se găsește la Muzeul Satului din București?

... în documentele germane din veacul al XV-lea localitatea Teiuș apare sub denumirea de "Drei Kirchen" (Trei Biserici)?

... Notarul Alexandru Herlea din Vinerea a obținut "Crucea mare de aur" și diploma de onoare la expoziția universală de vinuri de la Bordeaux (Franța) în anul 1897?

... Avram Iancu a vizitat de mai multe ori satul Cut? El venea la familia Nicolae Velțan, fost luptător în tabăra moșilor, cu care era bun prieten?